

Főoldal>Jogi lépések indítása>Költségmentesség

Költségmentesség

Svédország

1 Milyen költségekkel járnak a bírósági eljárások, és általában ki viseli őket?

Svédországban maguk a bírósági eljárások költségmentesek, leszámítva egy kérelmezési díjat, amely jelenleg 2800 svéd korona (körülbelül 265 euró). Azokban az ügyekben, amelyekben a pertárgyérték nem haladja meg a 24 150 svéd koronát (2270 euró), a kérelmezési díj 900 svéd korona (85 euró). Amennyiben költségmentességben részesül, az állam viseli a kérelmezési díjat.

2 Mit jelent pontosan a költségmentesség?

A jogviták esetében a jogi segítségnyújtás alábbi típusai állnak rendelkezésre (polgári ügyekben):

tanácsadás

költségmentesség

Mindkét típust [a költségmentességről szóló törvény \(1996:1619\) \(rättshjälpslagen\)](#) szabályozza.

3 Jogosult vagyok-e költségmentességre?**Tanácsadás**

Tanácsadásban mindenki – természetes személy, egyesület, cég stb. – részesülhet jogi kérdésekben.

Tanácsadást ügyvéd vagy ügyvédi irodában foglalkoztatott ügyvédjelölt nyújthat. Legfeljebb két órát vehet igénybe, és több alkalomra is elosztható. A tanácsadásért díjat számítanak fel. A fizetendő díj jelenleg óránként 1802,50 svéd korona (körülbelül 170 euró). A díj a felére csökkenthető, ha a tanácsadásban részesülő félnek nincs elegendő pénzügyi forrása. A tanácsadást igénybe vevő gyermekeknek jellemzően nem kell díjat fizetniük. A díj mérséklése esetén a tanácsadást nyújtó ügyvéd vagy ügyvédjelölt a díj fennmaradó részét az államtól követelheti.

Költségmentesség

Költségmentességben csak természetes személyek részesülhetnek, így cégek, egyesületek stb. ezt a fajta segítségnyújtást nem vehetik igénybe. Az elhunyt személy hagyatéka bizonyos körülmények között szintén jogosult lehet költségmentességre. Valamennyi uniós tagállam polgára a svéd állampolgárokkal azonos jogállással rendelkezik a költségmentesség tekintetében.

Költségmentesség a jogi ügyek többsége esetén megítélhető (lásd a 4. kérdést).

A költségmentesség odaítéléséhez bizonyos feltételeknek teljesülniük kell.

Ilyen feltétel, hogy már legalább egy óra tanácsadáson részt kellett vennie.

A jövedelme nem haladhatja meg a pénzügyi küszöbértéket, amely jelenleg 260 000 svéd korona (körülbelül 24 500 euró). A kérelmező anyagi helyzetének minden vonatkozását figyelembe veszik a jövedelem számításakor.

Figyelembe veszik például a gyermektartásdíj összegét, valamint az érintett személy vagyonát és tartozásait is.

Fontos, hogy az érintett személynek jogi segítségnyújtásra és tanácsadásra legyen szüksége, és hogy ezt az igényt más módon ne legyen kielégíthető.

A költségekhez való állami hozzájárulásnak észszerűnek kell lennie, figyelemmel a szóban forgó ügy jellegére és jelentőségére, a pertárgyértékre, valamint az egyéb körülményekre.

Amennyiben rendelkezik jogvédelmi biztosítással, vagy kellett volna, hogy rendelkezzen ilyennel, először azt kell igénybe venni.

Lásd a digitális útmutatót a következő címen: <https://www.domstol.se/amnen/rattshjalp/behavior-du-rattshjalp/har-du-ratt-till-rattshjalp/>.

Ezenkívül egy olyan útmutató is rendelkezésre áll, amelynek segítségével kiszámíthatja, hogy a pénzügyi helyzete alapján jogosult-e költségmentességre.

Lásd: <https://www.domstol.se/amnen/rattshjalp/behavior-du-rattshjalp/rakna-ut-ditt-ekonomiska-underlag/>.

4 Minden típusú eljárásra vonatkozik a költségmentesség?**Tanácsadás**

Ahogy az a fenti 3. kérdésre adott válaszban már elhangzott, tanácsadás valamennyi jogi ügyben nyújtható.

Tájékoztatás és tanácsadás nyújtható például az alábbi témákban:

a házasságra és az együttélés egyéb formáira vonatkozó szabályok,

a házasság felbontására vonatkozó szabályok,

tartásdíjak,

végrendeletek és hagyatékok,

adásvétel és szerződések.

Költségmentesség

A fenti 3. kérdésre adott válaszban említettek szerint a legtöbb jogi ügyben elérhető a költségmentesség, vannak azonban kivételek. Például nem nyújtható költségmentesség azokban az ügyekben, amelyekben kirendelt védő vagy ügyvéd segítségét lehet igénybe venni. Ha bűncselekmény áldozatává vált, bizonyos esetekben sértetti képviselő (*målsägandebiträde*) rendelhető ki Ön mellé (lásd

[a sértettek képviselőt ellátó ügyvédekéről szóló 1988:609. sz. törvényt](#)). Ez a képviselőt a sértett számára ingyenes. A képviselő feladatai közé tartozik, hogy segítsen Önnek érvényesíteni a bűncselekményből származó polgári jogi igényét, például kártérítési követelését. Nem részesülhet költségmentességben, ha sértetti képviselőt rendeltek ki Önnek.

A költségmentesség biztosításához bizonyos esetekben különleges okoknak kell fennállniuk. Ezek közé tartoznak például a külföldön elintézendő ügyek, valamint azok az ügyek, amelyekben a követelés értéke nyilvánvalóan nem haladja meg a 24 150 svéd koronát (körülbelül 2 270 eurót).

5 Szükség esetén igénybe vehető különleges eljárás?

Nem vonatkoznak különös eljárások az olyan esetekre, amelyekben a költségmentesség iránti kérelmet azonnal fel kell dolgozni. Másfelől az eljárási jogszabályok általános elveiből következik, hogy az ügyet vagy eljárást a lehető leghamarabb el kell intézni.

6 Hol szerezhetem be a költségmentesség iránti kérelem nyomtatványát?

A Svéd Bíróságok Nemzeti Igazgatósága (*Domstolsverket*) elkészített egy egyszerű [formanyomtatványt a kérelem benyújtásához](#), amely kitöltési útmutatót is tartalmaz. A formanyomtatvány a Költségmentességi Hatóságtól (*Rättshjälpsmyndigheten*) és a bíróságoktól egyaránt beszerezhető.

7 Mely dokumentumokat kell benyújtani a költségmentesség iránti kérelem nyomtatványával együtt?

A fenti 6. kérdésre adott válaszban említettek szerint a Bíróságok Nemzeti Igazgatósága többek között rendelkezésre bocsát egy egyszerű

[formanyomtatványt a kérelem benyújtásához](#), amely kitöltési útmutatót is tartalmaz. További felvilágosításért vegye fel a kapcsolatot a

Bíróságok Nemzeti Igazgatóságával.

A költségmentesség iránti kérelemnek egyebek mellett meg kell jelölnie azt a jogkérdést, amellyel a kérelem összefügg, azt, ha a kérdéses ügyet esetlegesen külföldön kell intézni, hogy az ügygel kapcsolatban nyújtottak-e már tanácsadást, rendelkezik-e vagy rendelkezett-e az adott ügyet fedező jogvédelmi biztosítással, valamint tájékoztatást kell adnia a pénzügyi és egyéb körülményeiről.

Más dokumentumot nem szükséges csatolni. Mindazonáltal érdemes becsatolni bármely egyéb rendelkezésre álló és a megadott információkat alátámasztó dokumentációt.

8 Hová kell benyújtanom a költségmentesség iránti kérelmemet?

A költségmentesség iránti kérelmet az annak elbírálására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bírósághoz vagy hatósághoz kell benyújtani. Amennyiben valamely bíróság előtt polgári ügygel kapcsolatos ügy vagy eljárás van folyamatban, e bíróság bírálja el a költségmentesség iránti kérelmet. Ellenkező esetben a [Költségmentességi Hatóság](#) dönt a költségmentesség tárgyában.

9 Hogyan tudhatom meg, hogy jogosult vagyok-e költségmentességre?

A Költségmentességi Hatóság vagy a költségmentesség iránti kérelmét elbíráló bíróság írásban értesíti Önt a döntéséről.

10 Mit kell tennem, ha jogosult vagyok költségmentességre?

Amennyiben megítélik Önnek a költségmentességet, azzal egyidejűleg jogi segítséget nyújtó képviselőt is kirendelnek. További információért e képviselőhöz fordulhat.

11 Ki választja meg az ügyvédet, ha jogosult vagyok költségmentességre?

Jogi segítséget nyújtó képviselőként ügyvéd, ügyvédjelölt vagy bármely egyéb arra alkalmas személy kirendelhető. Amennyiben Ön javaslatot tesz ilyen alkalmas személyre, e személyt kell kirendelni, feltéve, hogy ez nem növeli meg jelentősen a költségeket, illetve a kirendelés megtagadásának nincs egyéb különös oka.

12 Az eljárás minden költségére kiterjed a költségmentesség?

Költségmentesség megállapítása esetén az állam viseli az alábbi költségeket:

a jogi segítséget nyújtó ügyvédnek fizetendő munkadíj, legfeljebb 100 óra elvégzett munkáért, kivéve, ha a bíróság másként rendelkezik;

az általános hatáskörű bíróság vagy a svéd munkaügyi bíróság (*Arbetsdomstolen*) előtti bizonyítás észszerű költségei;

a jogai védelmével összefüggésben indokoltan felmerülő vizsgálati költségek, legfeljebb 10 000 svéd korona (körülbelül 942 euró) összegig;

a bírósági eljárásról szóló svéd törvény (*rättegångsbalken*) 42. fejezetének 17. szakasza szerinti közvetítői eljárás költségei;

a kérelmezési és a szolgáltatási illetékek, valamint a végrehajtási költségek.

Ugyanakkor Önnek kell viselnie minden olyan költséget, amely nem tartozik a költségmentesség hatálya alá. Pernityességet esetén azonban ezek a költségek a másik féltől behajthatók.

A költségmentesség megállapítása esetén a költségekhez való hozzájárulás céljából illetéket kell fizetnie a jogi segítségnyújtásért. Ez az illeték a jogi segítséget nyújtó képviselője költségeinek egy meghatározott százaléka. Az illetékrendszer a jövedelmétől függően hat szintből áll; e szinteket svéd koronában (SEK) megállapított rögzített jövedelemsávokban állapítják meg. A százalékok a különböző sávok tekintetében 2% és 40% között mozognak. A jövedelemsáv, amelybe kerül, és az annak megfelelően fizetendő százalék az anyagi helyzetétől függ. Ezt az éves jövedelme, az eltartottjai és a pénzügyi eszközei alapulvételével számítják ki. A jogi segítségnyújtási illetéket a költségek felmerülésével párhuzamosan folyamatosan meg kell fizetnie a jogi segítséget nyújtó képviselőjének.

13 Ki viseli az egyéb költségeket, ha csak korlátozott mértékű költségmentességre vagyok jogosult?

Ha költségmentességben részesül, az azt jelenti, hogy a svéd költségmentességi rendszer részét képező valamennyi támogatáshoz hozzáférhet (lásd a fenti 12. kérdést). Ennek megfelelően nincs arra mód, hogy a költségmentesség csak egy meghatározott részre vonatkozzon.

Másfelől a költségmentességi rendszeren felül arra is lehetősége van, hogy a bírósági eljárással kapcsolatos egyes költségek tekintetében pénzügyi segítséget kapjon, nevezetesen a bíróságra való utazás költségei, illetve a tanú bíróság előtti megjelenésével összefüggő költségek után. Ezért ha Ön valamely ügyben vagy eljárásban félként vesz részt, és bírósági tárgyaláson való személyes megjelenésre idézték, kérheti, hogy az állam indokolt esetben fizesse meg az **utazási és ellátási** költségeit (lásd a [bírósági eljárásról szóló törvény](#) 11. fejezetének 6. szakaszát). Ha a tanú anyagi körülményeire tekintettel indokolt, az állam a **tanúnak is megtérítheti** az utazással, az ellátással és az eljárásra fordított idővel kapcsolatban szükségszerűen felmerült költségeket (lásd a [bírósági eljárásról szóló törvény](#) 36. fejezetének 24. szakaszát). A bíróság előtti megjelenéssel összefüggésben felmerült utazási és ellátási költségek megtérítésére jogi személyek nem tarthatnak igényt.

14 A fellebbezésekre is kiterjed a költségmentesség?

Igen, a jogi segítséget nyújtó képviselő után fizetendő térítés azonban legfeljebb 100 órányi munkát fedez. Ha ezt a 100 órát már az elsőfokú eljárás során felhasználták, a költségmentesség a magasabb fokú eljárásokra már nem terjed ki.

15 Megvonható-e a költségmentesség az eljárás befejezése előtt (vagy visszavonható-e akár az eljárás lezárása után)?

A költségmentesség természetesen megszűnik, amikor a szóban forgó jogvita lezártnak minősül. Fő szabály szerint a költségmentesség szintén megszűnik, ha a jogi segítséget nyújtó képviselője elvégzett 100 órányi munkát. A bíróság azonban a költségmentesség fenntartása mellett is dönthet. Egyes esetekben a költségmentesség korábban megszűnik. Ez történik például, ha nem fizeti a jogi segítségnyújtási illetéket, vagy ha téves információkat közölt és a költségmentességet nem ítélték volna meg a helyes információk közzlése esetén. Szintén korábban szűnik meg a költségmentesség, ha a jogi segítséget nyújtó képviselője elvégzett 100 órányi munkát, a bíróság pedig úgy határozott, hogy a továbbiakban nem tartja fenn a költségmentességet.

16 Megtámadhatom-e a költségmentesség elutasítását?

Igen. A költségmentesség iránti kérelmet elutasító határozattal szemben fellebbezéssel élhet. Ha a határozatot bíróság hozta, e döntés a többi határozattal azonos módon fellebbezhető meg. A bíróság a határozatról való írásbeli értesítésében a határozattal szembeni fellebbezés módjáról is tájékoztatást nyújt. Azonban ha a határozatot a Költségmentességi Hatóság hozta meg, a fellebbezést a [Költségmentességi Tanács](#)hoz (*Rättshjälpsnämnden*) kell benyújtani.

További információ

A svéd költségmentességi rendszerre vonatkozó további információért, valamint a kérelem benyújtására szolgáló formanyomtatvány beszerzése érdekében vegye fel a kapcsolatot a Bíróságok Nemzeti Igazgatóságával az alábbi címen:

A Bíróságok Nemzeti Igazgatósága

SE-551 81 JÖNKÖPING, Svédország

<https://www.domstol.se/amnen/rattshjalp/>

Tel.: +46 36 15 53 00

Utolsó frissítés: 16/03/2023

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.